

TANTÁRGYI ADATLAP

HALADÓ FILOZÓFIAI SZEMINÁRIUM

BMEGT41VVV1002-00

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

HALADÓ FILOZÓFIAI SZEMINÁRIUM

Azonosító

BMEGT41VVV1002-00

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Héder Mihály habilitált egyetemi docens heder.mihaly@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://www.filozofia.bme.hu/targyak>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Szabadon választható tárgyak

Tantárgy szerepe:

Ajánlott félév: 0

Közvetlen előkövetelmények

Erős BMEGT41V105 vagy BMEGT41V106 vagy BMEGT41V107 vagy BMEGT41V108 vagy BMEGT41V109

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.06.26.) az 580515/8/2024 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2024.06.26-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kurzus célkitűzése, hogy egy a félév elején definiált filozófiai témakör nagy mélységben, diszkurzív módszerrel feldolgozzon. A témák a metafizika, az ismeretelmélet, a morálfilozófia vagy a politikafilozófia területéről is érkehetnek és hétről hétre változhatnak. A félév során a filozófiai témakörhöz kapcsolódó kulcsszöveg(ek) olvasásával és órai értelmezésével a hallgatók egy hermeneutikai kör részévé válnak. Az órán szerepet kap az érvek analízise, a hallgatók érvtérképet készítenek, feltárják a különféle álláspontok mögött meghúzódó formális és informális logikát, diskurzust folytatnak egymás között, retorikai és narratív elemzést végeznek az így kapott konklúziókra reflektálnak, majd a témakör szintézisére és megértve összegzésére törekszenek. A tantárgy célja, hogy az egy adott téma mély megértése által a hallgatókat felkészítse további filozófiai témák önálló feldolgozására, értékelésére is. Fontos jellemzője a tárgynak, hogy elvárt a kiadott szöveg(ek) (akár 1-2 ív) hétről-hétre való, előre elolvasása minden gyakorlat előtt.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri az filozófiai szövegek feldolgozásának elméleti és módszertani alapjait.
2. Ismeri a filozófiai analízis alapvető fogalmait.
3. Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.

Képesség

1. Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a tudományt és annak környezetét interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni.
2. Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetéseket és magyarázatokat szintetizálására.
3. Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.
4. Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.
5. Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.
2. Folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását.
3. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
4. Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik.

Önállóság és felelősség

1. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket.
2. Gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.
3. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
4. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.

Oktatásmódszertan

Gyakorlat

Tanulástámogató anyagok

- Boros Gábor (szerk). Filozófia. Akadémiai Kiadó, 2007 (online: 2016).
- Fehér M. István: Filozófia, retorika, hermeneutika. Világosság, 44. (2003), 11–12. 19–32.
- Jegyzetek, letölthető anyagok - Downloadable materials
- A tárgyhoz kapcsolódó jegyzet és a bemutatott slide-ok. / Lecture notes and PPT-slides.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése: részteljesítmény értékelése folyamatos aktív részvétel alapján, pontozásos rendszerben. Fontos jellemzője a tárgynak, hogy elvárt a kiadott szöveg(ek) (akár 1-2 ív) hétről-hétre való, előre elolvasása minden gyakorlat előtt. Az órai aktív részvétel értékelésének a szöveg értő ismerete az egyik fontos szempontja.

Teljesítményértékelési módszerek

1. Részteljesítmény-értékelés (órai aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek értékelése tevékeny részvétel alapján az órai érvelés és dialógus gyakorlat folyamatában, amelyet minden órán 0 és 10 pont között értékel az oktató. A szerzett pontok teljesítési százalékok (ezáltal több, mint 100% is elérhető).

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. részteljesítmény értékelés (órai aktív részvétel): 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	85-90
Jó	70-84
Közepes	55-69
Elégséges	40-55
Elégtelen	0-39

Javítás és pótlás

Egy gyakorlati alkalom a pótlási időszakban díjmentesen pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a pótláskor vagy javításkor elért eredmény kerül beszámításba.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
félévközi készülés a gyakorlatokra	28
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	34
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 06.03-án. Érvényes 2024.06.03-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint. A konkrét elemzett szöveg minden adott félévben eltérhet. Tartalomelemzés: Ez a módszer a szövegek tartalmának rendszerezett kategorizálásával foglalkozik annak érdekében, hogy megértsük kontextusukat, jelentéseiket és kapcsolataikat. Mennyiségi jellegű, célja a kommunikációs minták kvantifikálása egy megismételhető és rendszerezett módon. Tartalomelemzés 2. alkalom: a fenti téma folytatása Diskurzuselemzés: Ez a módszer azt vizsgálja, hogyan használják a nyelvet a szövegekben a jelentés előállítására és hogyan kapcsolódnak a szövegek társadalmi és eszmetörténeti kontextusukhoz. A diskurzuselemzés a nyelv árnyalataira, mint a szóhasználat, hangnem és szerkezet, összpontosít a mögöttes jelentések és fogalmi konstrukciók megértése érdekében. Diskurzuselemzés 2. alkalom: a fenti téma folytatása Érvélelemzés: Ez a módszer a szövegekben található érvek szerkezetének és tartalmának vizsgálatára összpontosít. Az érvelésben található premisszák, formális és informális logikával modellezhető következtetések és érvelési hibák azonosítását foglalja magába. A cél az érvelések érvényességének és meggyőző erejének értékelése, valamint megérteni, hogy ezek hogyan járulnak hozzá a szöveg általános üzenetéhez. Érvélelemzés 2. alkalom: a fenti téma folytatása, érvtévkép készítése Narratíva elemzés: Ez a módszer a szövegekben elmesélt történeteket vizsgálja, arra összpontosítva, hogy ezek a narratívák hogyan konstruálják az állításokat, eseményeket és cselekvéseket. A narratívák tipikusan nem rendelkeznek logikai kényszerítő erővel, ezért az érvelélemzés módszerei nem használhatók. Narratíva elemzés 2. alkalom: a fenti téma folytatása Retorikai Elemzés: Ez a módszer a szövegeket vizsgálja annak megértése érdekében, hogyan győzik meg és befolyásolják a közönséget. A retorikai eszközök, mint az ethosz, páthosz és lógosz, és más meggyőző technikák használatára összpontosít. A cél a szerző érvelésének dekonstrukciója és az, hogy hogyan fordulnak a közönséghez vagy manipulálják azt. Retorikai elemzés 2. alkalom: a fenti téma folytatása Moderált diszkusszió: A moderált diszkusszió egy strukturált csoportbeszélgetés, ahol egy moderátor irányítja a vitát, elősegítve a produktív és tiszteletteljes párbeszédet a résztvevők között. Moderált diszkusszió 2. alkalom: a fenti téma folytatása Filozófiai szintézis: kritikai reflexió a szerző által előterjesztett tézisekre, melyek célja új összefüggések, elméletek vagy következmények levonása. Filozófiai szintézis 2. alkalom: a fenti téma folytatása

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.